

Reageren?
Brieven: maximaal 200 woorden.

Artikelen: maximaal 700 woorden.

 Mail uw reactie met naam, adres en telefoonnummer naar
 opinie@nd.nl of Postbus 2085, 3800 CB Amersfoort.

Meer informatie: nd.nl/contact

DAVID JANSEN • directeur van de Amsterdamse sociale onderneming Milieuwerk nd.nl/opinie BEELD MILIEUWERK

ARBEIDSBEPERKING KOST JE SALARIS

...Dit kabinet kan de geschiedenis ingaan als het kabinet dat een einde maakt aan anderhalve eeuw opbouw van gelijke rechten tussen Nederlanders.

De spreekwoordelijke onderkant van de arbeidsmarkt is al sinds mensenheugenis een plek waar de wensen van de welvarende klasse schuren met de rechten van de mensen die aanzienlijk minder hebben. In Nederland hebben we in de loop van de jaren geprobeerd de gezamenlijk opgebouwde welvaart beter – of (een beetje) eerlijker – te verdeelen. Zo werd in 1863 slavernij afgeschaft, elf jaar daarna kinderarbeid en in 1894 werd de standaardwerkdag ingekort naar tien en later acht uur. Om ervoor te zorgen dat arbeid altijd volgens een bepaalde standaard zou lonen, werd in 1968 het wettelijk minimumloon ingevoerd: honderd gulden per week. Met dit soort wetswijzigingen proberen we binnen het westerse vrije-marktsysteem een balans te creëren tussen de verschillende lagen van de bevolking, zonder het systeem zelf te veel te beperken. Het model van vraag en aanbod is immers de fundering waarop we onze sociale doelstellingen kunnen bouwen. Zonder markt geen bedrijvigheid, geen inkomsten en dus geen banen. Soms lijkt het echter opeens mis te gaan met de balans en gaan de belangen van de één te veel ten koste van de ander. Zo'n moment is nu met het aanstaande wetsvoorstel voor loondispensatie.

meer betaalde banen

Het doel van het voorstel is simpel en niemand is tegen: meer betaalde banen voor mensen met een arbeidsbeperking. Het gaat hier specifiek om mensen die wegens lichamelijke of verstandelijke oorzaken minder goed meekomen in de snelheid en complexiteit van reguliere banen. Deze mensen zouden zonder financiële ondersteuning van de staat geen baan vinden, laat staan behouden. Momenteel wordt dit als volgt georganiseerd. De werkzoekende met een arbeidsbeperking wordt door een arbeidsdeskundige van het UWV of de gemeente getoetst op loonwaarde. Daarbij wordt het verschil gemeten tussen zijn of haar productiviteit en inzetbaarheid en een vergelijkbare functie. Het gaat om iemand die wel kan en wil werken, maar die net even langzamer is, wat meer fouten maakt, moeilijker leert of meer begeleiding nodig heeft. Een werkgever die hem of haar in dienst neemt, betaalt een normaal salaris. Via loonkostensubsidie wordt hij vervolgens gecompenseerd voor het productiviteitsverlies. Voor de werkgever betekent dit in de praktijk dat hij één keer per jaar een

Waarom zou je iemand financieel straffen die wel kan en wil werken, maar die net even wat langzamer is, wat meer fouten maakt, wat moeilijker leert of meer begeleiding nodig heeft?

uurte of twee moet vrijmaken om dit gesprek met de arbeidsdeskundige en de beoogde werknemer te voeren. De verdere afhandeling wordt voor je geregeld door de gemeente. De resultaten van deze werkwijze worden sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 ieder jaar beter. Steeds meer mensen met een arbeidsbeperking vinden een passende baan.

afschaffing

Met een nieuw kabinet komt echter ook altijd de behoefte om dingen te veranderen. Zo ook nu met het voorstel voor loondispensatie. Het idee is dat het voor werkgevers eenvoudiger wordt om mensen in dienst te nemen. De werkgever krijgt straks vrijstelling (dispensatie) van de verplichting om de arbeidsbeperkte medewerker gelijk te behandelen. Hij betaalt alleen een salaris voor wat die werknemer aan produc-

tiviteit 'waard' is. Maar daarmee blijft de werknemer levenslang afhankelijk van een bijstandsuitkering. De

Dit voorstel gaat ten koste van een basisrecht voor elke Nederlander.

vanzelfsprekendheid van het uitbetalen van het wettelijk minimumloon en het opbouwen van uitkeringsrechten en pensioen vervalt. Het kabinet boekt er een bezuiniging van 500 miljoen euro mee in – maar dat gaat ten koste van een groep mensen met zeer beperkte financiële middelen, die geen macht en nauwelijks een stem hebben.

De voltallige politieke oppositie, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Cedris (de vereniging voor sociale werkgelegenheid en re-integratie) en vele andere partijen zijn fel tegen het voorstel. Het Centraal Bureau voor de Statistiek geeft aan dat het effect waarschijnlijk nihil is. Zelfs het College van de Rechten van de Mens heeft er een uitspraak over gedaan: dergelijke discriminatie kan in deze tijd van hoogconjunctuur niet worden goedgepraat.

altijd beter

Tijdens een Kamerdebat op 26 april spraken de coalitiepartners uit dat de geluiden vanuit de samenleving gehoord waren, en dat ze opnieuw naar het voorstel wilden kijken. Het klonk hoopgevend, maar vreemd genoeg bleef het voorstel gewoon op tafel liggen. Natuurlijk kan het altijd beter. Werken in deeltijd is niet of nauwelijks lonend onder de huidige regeling. Te veel bedrijven ervaren de

diversiteit aan regelingen en de verschillen in aanpak tussen gemeenten als belemmerend. Misschien staan er daardoor nog te veel mensen aan de kant. Maar dit voorstel gaat ten koste van een basisrecht voor elke Nederlander: als je werkt, heb je recht op het wettelijk minimumloon. Ik ben werkgever van meer dan negentig mensen uit deze doelgroep, met de ambitie te groeien naar honderdvijftig. Bovenal ben ik bezorgd staatsburger, en ik zou de club van bedenkers van dit wetsvoorstel het volgende willen vragen. Zijn jullie de politieke generatie die anderhalve eeuw opbouw van gelijke rechten weer afbreekt? Of kunnen we politieke ego's aan de kant zetten en terug naar de tekentafel, om samen de vraag opnieuw te beantwoorden: hoe helpen we meer mensen met een arbeidsbeperking aan betaalde banen zonder dat het schuurt met hun belangen? <